

KBO-Brabant:

'Wij versterken initiatieven van onderaf'

Wilma Schrover, directeur van KBO-Brabant, is stellig: 'De ouderen moeten zelf aan de slag als het gaat om wonen en zorg. Een plek om elkaar te ontmoeten is daarbij heel belangrijk. Daar ontstaan initiatieven van onderaf. Gemeenten die dat begrijpen, hebben veel te winnen.'

Tekst Ellie Tap Beeld Ivo Hutten, Roy Lazet, Roland van den Eijnden

Op het kantoor in Den Bosch spreek ik met Wilma Schrover en beleidsmedewerker Els van Daal over toekomstgericht wonen voor ouderen. KBO-Brabant (zie kader) heeft daarvoor de projectgroep 'Ons Wonen' opgezet, waar de lokale KBO-Afdelingen een beroep op kunnen doen. Onder het genot van een gastvrij Brabants worstenbroodje praten Wilma en Els vol verve over dit werkkterrein van hun vereniging.

Tijdig voorbereiden

Els: 'De verzorgingsstaat ligt steeds verder achter ons, al is dat nog lang niet tot iedereen doorgedrongen. Iedereen moet zich tijdig voorbereiden op de toekomst. Eigenlijk op je vijftigste of zestigste al. Want als de problemen zich eenmaal voordoen, ben je te laat. Het kan lang duren voordat je aan de beurt bent voor andere huisvesting of aanpassingen aan je eigen huis. En hoeveel energie heb je dan nog om daarmee aan de slag te gaan?'

De Katholieke Bond van Ouderen ontstond zo'n 75 jaar geleden in reactie op de oudere ANBO, die zijn wortels had in de vakbond. Veel te 'rood', vond een kapelaan in Breda, en hij startte een eigen zuil. In ieder bisdom (later provincies) kwam een koepelvereniging van lokale KBO-Afdelingen die samen de Unie KBO vormden. De Unie opereert tegenwoordig naar buiten toe onder de naam PCOB-KBO. KBO-Brabant maakt daar sinds elf jaar geen deel meer van uit, maar behoort met 125.000 leden en 284 lokale Afdelingen wel tot de grootste seniorenverenigingen van Nederland. Zie voor meer informatie: www.kbo-brabant.nl

Wilma Schrover: 'KBO-Brabant is een vereniging, niet voor maar van senioren. Dat hebben we gemeen met de LVGO.'

Politiek schiet tekort

Brabant, met z'n vele plattelandsgemeenten, vergrijsst snel. De voorzieningen zijn daar niet op ingericht. 'Helaas heeft de politiek voornamelijk oog voor de korte termijn, en voor de vraag hoe iets overkomt' verzucht Wilma. 'Maar zaken als huisvesting en passende zorg vragen visie en een langere adem. Senioren moeten hun krachten daarom bundelen voor een betere lobby. Wij geven daar op lokaal niveau training in en we zien wel dingen ontstaan. Maar ook op provinciaal en landelijk niveau moeten ouderen gezamenlijk een vuist maken. Een ouderenpartij is niet nodig als gevestigde politieke partijen een goed seniorenbeleid in hun programma hebben. Daar moeten we ons hard voor maken.'

Power

'In de dorpen is de organisatiegraad het hoogst' vervolgt Wilma. 'Daar zijn mensen natuurlijk meer op elkaar aangewezen. Er is een sterk verenigingsleven,

Els van Daal: 'Mensen hebben de neiging veel te lang te wachten met andere huisvesting of aanpassingen aan hun eigen huis'.

wij zijn daar goed vertegenwoordigd. Dat geeft meer power om beleidsmatige zaken aan te pakken.'

Els: 'De inzet is nog wel wisselend. We vroegen alle Afdelingen of hun gemeente de verplichte Woon-Zorg Visie had opgesteld en of ze daarbij betrokken waren geweest. Een kwart wist er iets van maar bijna nergens hebben ouderen een actieve rol gespeeld. Een aantal Afdelingen gaf aan het bij de komende bespreking met de gemeente op de agenda te zetten. Zo werken we stap voor stap aan meer bewustwording.'

'We zien dat er overal proeftuintjes ontstaan' gaat Wilma verder. 'Wooninitiatieven, buurt- en huiskamerprojecten. Of een e-bike project om plaatselijk de mobiliteit van mensen, jong en oud, te verbeteren. Allemaal van onderaf georganiseerd, soms samen met de dorpsraad. Juist die basis willen we versterken. Daar ontstaat overigens wel een zekere spanning, want het openbaar bestuur moet nog erg wennen aan burgers die mee willen praten en doen.'

Op een voormalige boerderij in Nistelrode staan nu acht huurwoningen op een erf met kippen en geiten, (groente)tuin, jeu de boules baan en meer. De leeftijd van de bewoners varieert van achter in de vijftig tot negentig jaar. Zie www.maksent.nl

Burendienst

'Gemeenschappelijk wonen raakt steeds bekender' geeft Els aan. 'Het mooie ervan is dat je al bij voorbaat afspraken maakt met je burens over hoe je samen wilt leven. We zien dat in de dorpen mensen de voorkeur geven aan een hofje, met grondgebonden woningen. Wij informeren onze leden graag over nieuwe woonvormen. We hebben daar onder meer afspraken over gemaakt met de LVGO. Gemeenten nemen we ook mee in de voorlichting. Want zij hebben vaak geen idee wat er speelt. We benadrukken bij hen bijvoorbeeld dat ouderen die verhuizen vaak een grote woning achterlaten.'

Handen uit de mouwen

Wilma: 'Vanaf dat ze 70 jaar zijn, doen mensen vaker een beroep op de zorg. Een vangnet in de directe omgeving geeft een veilig gevoel en maakt dat ouderen veel langer zelfstandig kunnen blijven wonen. In een woongemeenschap of buurtproject springen burens onderling bij met boodschappen doen, een keertje koken of een ritje naar de huisarts. Soms vervult een zorgcoöperatie die rol. En er zullen ongetwijfeld nog nieuwe vormen van dienstverlening ontstaan. De gemeente kan helpen door het opzetten van een ontmoetingsruimte in een dorp of wijk. Ontmoeting stimuleert het ontstaan van nieuwe activiteiten. Dit alles is hoognodig maar komt er niet vanzelf. We moeten de handen uit de mouwen steken voor een inhaalslag.'

